

Kursbeskrivning processrätt (18 hp), HT 2020

Kursbeskrivning processrätt (18 hp), HT 2020.....	1
1. Allmänt om kursen	2
1.1 Avsteg från kursplanen.....	2
1.2 Innehåll och målsättning	2
1.3 Förväntade studieresultat.....	3
1.4 Registrering	4
2. Närmare om kursens uppbyggnad och pedagogik	4
2.1 Föreläsningar	4
2.2 Seminarier	5
2.3 Rättegångsspel.....	5
2.4 Frågor till lärarna.....	7
2.5 Tentamen m.m.....	7
3. Skriftliga och muntliga övningar, obligatorier m.m.....	7
3.1 Skriftliga och muntliga övningar.....	7
3.2 Obligatorier	7
3.3 Internationella och komparativa inslag på kursen	9
3.4 Samverkan med det omgivande samhället	9
3.5 Förhållandet till andra kurser och utbildningen i stort	9
4. Gruppindelning i basgrupper	9
5. Studieanvisningar	10
6. Litteraturlista	10
6.1 Kurslitteratur	10
6.2 Studiematerial.....	11
7. Examination	11
7.1 Examinationsmoment.....	11
7.2 Tillträde till examination	12
7.3 Anmälan till skriftlig hemtentamen.....	12
7.5 Tillåtna hjälpmedel och ordningsregler vid den skriftlig hemtentamen.....	12
7.6 Betygskriterier.....	14
7.8 Tentamensresultat.....	18
8. Funktionsnedsättning	19
8.1 Allmänt.....	19
8.2 Särskilt pedagogiskt stöd vid högskolestudier.....	19
8.3 Examination vid funktionsnedsättning	19
9. Studentinflytande och kursutveckling	20

**Stockholms
universitet**

1. Allmänt om kursen

1.1 Avsteg från kursplanen

I syfte att minska spridningen av Covid-19 gäller under höstterminens A-period (2020) fortsatt vissa avsteg från de undervisnings- och examinationsformer som anges i kursplanen. Eftersom all undervisning kommer att ske på distans utgår den skriftliga flervalstentamen och den avslutande salstentamen som obligatoriska moment. Dessa moment ersätts i stället med en skriftlig hemtentamen. Rättegångsspelet återinförs som obligatoriskt moment men genomförs på distans (se mer under avsnitt 7.1).

1.2 Innehåll och målsättning

Grundkursen i processrätt är en obligatorisk kurs inom ramen för juristprogrammet vid Stockholms universitet och omfattar 18 hp.

Inom ämnet processrätt behandlas formerna för domstolarnas rättskipning i främst brottmål, förmögenhetsrättsliga mål och familjemål. Rättegångsbalken innehåller ingående regler om hur parterna och domstolarna ska agera under olika skeden av tingsrättsprocessen och vad som gäller då ett mål överklagas till hovrätten och Högsta domstolen. De processrättsliga reglerna rörande rättskipningen i dessa instanser kan hänföras till den allmänna processrätten och det är på detta område som kursen har sin tyngdpunkt. Viktiga områden inom den allmänna processrätten är t.ex. rättegångshinder, forum, talan, kumulation, säkerhetsåtgärder, tvångsmedel, rättskraft, rättegångskostnad, bevismedel, bevisföring och bevisvärdering. Därtill kommer de olika momenten i själva rättegången, t.ex. förberedelse, huvudförhandling och dom i tvistemål samt förundersökning, åtal, huvudförhandling och dom i brottmål. Slutligen omfattar den allmänna processrätten även överrättsprocessen, dvs. reglerna om hur en rättegång går till i hovrätt och Högsta domstolen. Överrättsprocessen behandlar dels ordinära rättsmedel såsom överklagande, dels extraordinära rättsmedel såsom resning och domvilla. Men grundkursen i processrätt omfattar även specialprocessrätt, t.ex. utsökning och konkurs samt alternativa former för tvistelösning såsom skiljeförfarande. Processrättsämnet kan, sett i vidare bemärkelse, sägas omfatta även förvaltningsprocessrätt, men detta ämne behandlas inte i processrättskursen utan i kursen Förvaltningsrätt med förvaltningsprocessrätt.

För att beskriva processrättens relation till tidigare kurser i juristutbildningen, främst civilrätt och straffrätt, kan termerna materiell och formell rätt användas. Processrätten, dvs. den formella rätten, kan i princip inte existera i ett vacuum utan förutsätter existensen av en materiellrättslig fråga, t.ex. frågan om frågan om parts yrkande (om viss rättsföljd) ska vinna bifall, eller påståendet om att någon har begått en brottslig gärning. En part som menar sig ha en materiell rättighet kan genom processrättens regler få denna rättighet ”materialiserad” genom att domstolen efter en rättegång meddelar en dom. Skulle svaranden vägra att rätta sig efter domen kan käranden via utsökningsrättens regler få sin rättighet tillgodosedd med tvång.

**Stockholms
universitet**

Processrättens relation till materiell rätt framträder också då man betraktar processens funktioner. Civilprocessens övergripande funktion brukar sägas vara att bidra till ett maximalt genomslag för ändamålen bakom de materiella reglerna. Det finns olika uppfattningar om hur detta sker, men ofta framhålls handlingsdirigering och konfliktlösning som de två viktigaste funktionerna. Ytterligare ett synsätt, kanske särskilt vanligt i indispositiva tvistemål, är att processen ska säkerställa materiellt riktiga beslut. Straffprocessens funktioner varierar beroende på i vilket skede som processen befinner sig; under förundersökningsstadiet dominerar den brottsbekämpande funktionen medan rättssäkerhetsfunktionen dominerar vid överläggningen.

Frågor om hur processen förhåller sig till den materiella rätten och om processens funktioner i samhället aktualiserar också olika vetenskapliga synsätt på hur processrättsliga regler ska tillämpas, där en spänning råder mellan en mer traditionell rättsdogmatisk syn på rätten och en rättsrealistisk instrumentell syn på rätten. Eftersom rättskällorna i processrätten spänner över lång tid (förarbetena till rättegångsbalken är från första halvan av 1900-talet och Ekelöfs Rättegångsserie har givits ut och uppdaterats sedan 1950-talet) behöver processrättsliga problem också ofta betraktas i ett utvecklingsperspektiv, liksom de traditionella vetenskapliga perspektiven också behöver kompletteras med andra perspektiv för att problemen ska kunna betraktas i en vidare kontext. Detta gäller t.ex. i frågor om statens användande av tvångsmedel mot enskilda, barns ställning i brott- och familjemål, villkoren för att parter med olika ekonomiska möjligheter ska ha möjlighet att få civilrättsliga tvister prövade, hur skyddet för miljön kan tillgodoses inom miljöprocessen, hur domstolarna ska hantera europarättens genomslag etc. Inte minst inom bevisrätten visas också processrättens förhållande till andra vetenskaper, exempelvis psykologi, sociologi och logik.

I kursen diskuteras, mot bakgrunden ovan, metoderna för lagtolkning och rättstillämpning inom processrätten. Genom seminarieundervisningen övas studenterna i att identifiera och bedöma processuella frågeställningar i olika konkreta fall. I form av rättegångsspel övas färdigheten att kunna utforma och utföra processhandlingar i tal och skrift.

1.3 Förväntade studieresultat

Kunskap och förståelse

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

– visa kunskap i och förståelse av centrala processrättsliga frågeställningar, inbegripet den processrättsliga systematiken och terminologin.

Färdighet och förmåga

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

– visa förmåga att med hjälp av relevanta juridiska metoder tillämpa och tolka processrättsliga regler samt bedöma processrättsliga problem,

Stockholms
universitet

- visa förmåga att med hjälp av juridisk metod systematiskt, kritiskt och självständigt identifiera, formulera och analysera processrättsliga frågeställningar,
- inom givna tidsramar i grupp genomföra en domstolsprocess (inbegripet att författa inlagor eller dom samt muntligen argumentera och bemöta motpartens argumentation), och
- redogöra och diskutera processrättsliga frågeställningar i dialog med olika grupper.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt, och
- kritiskt bedöma och värdera processrättsliga frågeställningar med hänsyn till relevanta samhällseliga frågor.

1.4 Registrering

För tillträde till undervisning och examination krävs godkända resultat i de kurser som ingår i juristprogrammets första, andra och tredje termin samt fullgjorda obligatorier i Straffrätt. Studenter som inte uppfyller dessa förkunskapskrav måste söka dispens hos studievägledare för grundkurser före kursstart. Vi avråder från sådan dispens, och *utgår i undervisningen från att samtliga studenter har godtagbara materiella kunskaper i straffrätt och civilrätt.*

Du som är antagen till juristprogrammet och ska läsa obligatoriska kurser som förstagsregistrerad på termin 2–7, måste **inför** varje termin anmäla vilka kurser som du ska läsa och tacka ja till dessa. Detta för att du sedan ska kunna webbregistrera dig.

2. Närmare om kursens uppbyggnad och pedagogik

2.1 Föreläsningar

Föreläsningarna behandlar centrala delar inom allmän processrätt och specialprocessrätt, så som t.ex. processens ram, processhinder, processprinciper, förundersökning och tvångsmedel, summarisk process i tvistemål, rättegångskostnader, bevisföring, bevisvärdering, förhör, rättskraft, ändring av talan, överrättsprocess, skiljeförfarande, konkurs och utsökningsrätt.

Föreläsningarna är tänkta att ge en överblick och struktur och är på så sätt hjälp vid inläsningen av kurslitteraturen och för förståelsen av de frågor som behandlas i densamma. Vissa föreläsningar är också tänkta att komplettera kurslitteraturen, genom att behandla perspektiv och frågor som i mindre grad behandlas i kurslitteraturen. Inför de flesta föreläsningar finns möjlighet att via Athena ta del av en presentation av föreläsningen (åhörarkopior).

Deltagande vid föreläsningarna är frivilligt.

2.2 Seminarier

Seminarierna, som bedrivs i grupper om cirka 26 studenter, innebär olika grader av fördjupning i vissa processrättsliga frågor. Undervisningen består av tre typer av seminarier: *seminarier*, *rättsfallsseminarier* och *fördjupande seminarier*. I seminariematerialet, som finns tillgängligt via Athena, finns instruktioner, läsanvisningar uppgifter till varje seminarietillfälle.

Inför vissa seminarietillfällen ska studenterna, i sina basgrupper (se avsnitt 2.3 och 4.1), ha läst förberedelsematerialet och förberett svar och argumentation på de aktuella uppgifterna. Den studerande ska själv efterforska det material som ingår i förberedelsearbetet så som t.ex. lagförarbeten, litteratur och rättspraxis. Därutöver bereds studenterna att vid vissa seminarietillfällen, i sina basgrupper, arbeta med uppgifter under själva seminarier.

Vidare ska studenterna, i sina basgrupper, kunna redovisa för hur man kan resonera vad gäller de frågor som seminarietillfället aktualiserar och diskutera sina lösningsalternativ. Seminarieuppgifterna är således tänkta att utgöra konkreta utgångspunkter för vidare diskussion under seminarielärarens ledning. Det handlar således inte om att seminarieläraren ska presentera ”korrekta lösningar”.

Seminarietillfällena, som i hög utsträckning bygger på studenternas förberedelser och aktivitet, utgör en övning i att med utgångspunkt i vetenskapliga förhållningssätt till juridisk metod kritiskt tillämpa och analysera rättskällor och principer inom processrätten. Seminarierna ger också övning i att analysera aktuella processrättsliga frågor i relation till processens samhällsfunktioner och juristens olika yrkesroller i ett vidare samhälleligt och etiskt perspektiv.

Vid seminarierna gäller obligatorisk närvaro (beträffande dispens, se avsnitt 3.2).

2.3 Rättegångsspel

Rättegångsspelet är en undervisningsform där studenterna gruppvis deltar i en fingerad process i ett brottmål. Rättegångsspelet bedrivs i mindre grupper om cirka 13 studenter där studenterna tilldelas olika roller (som domare, åklagare, målsägandebiträde, försvarsadvokat, vittne) som ska förberedas innan spelet äger rum och vid själva spelet agerar varje student i den tilldelade rollen. Varje student blir indelad i en basgrupp (antingen domstolsgrupp, överklagandegrupp eller granskningsgrupp) som motsvarar basgruppstillhörigheten vid seminarieundervisningen (för ytterligare information, se skriften *Material till rättegångsspelet*).

Rättegångsspelet syftar till att ge en förståelse för den praktiska tillämpningen av processrätten. Eftersom processrättsens regelsystem i hög grad präglas av abstraktion är det av särskild vikt att genom tillämpning skaffa sig en förståelse för hur dessa regler tillämpas i domstolarnas praktik. För att momentet ska ge den behållning som avses är det emellertid av stor vikt, dels att deltagarna förbereder sig mycket noga, dels att man under spelet försöker upprätthålla en så hög grad av realism som möjligt.

Kursens rättegångsspel introduceras vid en föreläsning. Därutöver innehåller rättegångsspelet följande obligatoriska moment:

1. Individuellt författande av en stämningsansökan (samtliga studenter utom de som fått roll som målsägandebiträde eller målsägande).
2. Individuellt författande av målsägandeinlägga (endast de studenter som fått roll som målsägandebiträde eller målsägande).
3. Aktivt deltagande i förberedande sammanträde via Zoom (samtliga studenter). De individuellt författade rättegångsskrifterna ska lämnas in i Athena senast två (2) vardagar innan det förberedande sammanträdet. Gruppen går utifrån skrifterna gemensamt igenom uppläggningsen av målet tillsammans med läraren i syfte att få det underlag som ska användas under själva huvudförhandlingen.
4. Aktivt deltagande i huvudförhandling via Zoom (samtliga studenter). Huvudförhandlingen ska vara förberedd så att denna kan utföras med så få avbrott som möjligt. Efter enskild överläggning ska dom avkunnas och korta domskäl ges.
5. Gruppvis författande av dom (ordförande och nämndemännen). Efter att domen avkunnats muntligen ska varje *domargrupp*, inom cirka en vecka, avfatta domen skriftligt och lämna in densamma i Athena.
6. Gruppvis författande av överklagande (åklagare, försvarare och målsägandebiträde). Sedan skriftliga domar avgetts ska varje *överklagandegrupp* författa ett överklagande, dvs. även representanterna för den part som vunnit ska författa överklagande för den part som förlorat tillsammans med den förlorande partens representanter, som inom cirka två veckor från huvudförhandlingen ska lämnas in i Athena.
7. Gruppvis författande av rättegångsrapport (tilltalad, målsägande samt vittnen). Sedan skriftliga domar avgetts ska granskarna i varje *granskningsgrupp* författa en rättegångsrapport som *beskriver ett eller flera processrättsliga problem* som aktualiseras av huvudförhandlingen och/eller domen i processspelet. Rättegångsrapporten ska senast inom två veckor från huvudförhandlingen lämnas in i Athena.
8. Aktivt deltagande i lärargenomgång av spel, dom, överklagande och rättegångsrapport via Zoom (samtliga studenter). Inför lärargenomgången ska de olika grupperna studera varandras skrifter för att kunna lämna synpunkter på dem vid genomgången.

Inför respektive moment ska relevant lagtext och kurslitteratur studeras och användas.

En utförligare beskrivning av de olika rollerna, de olika momenten, övriga instruktioner och scenariot för brottmålet finns i skriften *Material till rättegångsspelet*, som finns tillgänglig i Athena.

Den allra mest givande formen för förberedelse inför rättegångsspelet är att på egen hand göra studiebesök vid någon allmän domstol. Välj ut en huvudförhandling som tidsmässigt verkar lagom omfattande (cirka två timmar) och ta plats som åhörare när målet ropas upp.

Mot bakgrund av pandemiläget lämnas i skriften *Material till rättegångsspelet* tips på andra former för förberedelse.

**Stockholms
universitet**

Deltagandet i rättegångsspelet är obligatoriskt (gäller samtliga moment). Den som inte med godkänt resultat genomgått detta obligatorium kan inte få ut något betyg i ämnet processrätt.

2.4 Frågor till lärarna

I slutet av kursen ges studenterna möjlighet att ställa frågor till de undervisande lärarna på kursen. Frågor ska ställas genom att de på förhand skickas per e-post till pro@juridicum.su.se. Under höstterminen 2020 besvaras frågorna antingen skriftligt eller genom en processrättslig diskussionspanel i Zoom där flera av de undervisande lärarna på kursen deltar. Lärarna har i övrigt ingen möjlighet att svara på frågor via e-post men självklart är alla studenter välkomna att ställa frågor i samband med undervisningen.

2.5 Tentamen m.m.

Mot bakgrund av avsteg från kursplanen under höstterminen 2020 (se avsnitt 1.1) sker examination genom:

- obligatorisk närvaro vid seminarierna,
- genomförande av rättegångsspelet, och
- skriftlig hemtentamen.

3. Skriftliga och muntliga övningar, obligatorier m.m.

3.1 Skriftliga och muntliga övningar

Skriftliga övningar. I rättegångsspelet ska studenten bl.a. författa rättegångsskrifter, individuellt och i grupp (en individuellt författad stämningsansökan eller målsägandelinlaga och en gruppvis författad dom, överklagandeskrift eller rättegångsrapport). Studenterna ska dessutom närvara vid en lärargenomgång av dessa skrifter.

Muntliga övningar. I rättegångsspelet ska studenten i en tilldelad roll delta i ett förberedande sammanträde och en huvudförhandling. Vid dessa moment får studenten tillfälle att öva olika muntliga moment i rättegången, t.ex. sakframställning, förhör och plädering. Varje spel avslutas med en lärargenomgång då studenternas prestationer går igenom.

3.2 Obligatorier

Under höstterminen 2020 kommer all undervisning att ske på distans men observera att följande obligatorierna gäller.

Deltagande vid föreläsningarna är frivilligt.

Stockholms
universitet

Vid seminarieundervisningen gäller obligatorisk närvaro i den tilldelade seminariegruppen. Deltagande i en annan seminariegrupp tillgodoräknas inte studenten, utan studenten betraktas då som frånvarande (gäller alla typer av seminarier, se nedan).

Vid seminarieundervisningen gäller obligatorisk närvaro vid 15 av totalt 17 seminarier (seminarier, rättsfallsseminarier och fördjupningsseminarier). Vid frånvaro från två seminarietillfällen föreligger således en generell dispens utan krav på att studenten redovisar laga förfall eller fullgör någon form av uppgift som kompensation för frånvaron. Den generella dispensen gäller vid frånvaro från ett (1) seminarium och antingen ett (1) rättsfallsseminarium eller ett (1) fördjupningsseminarium. Den studerande kan således inte utebli från två seminarier av samma typ (dvs. två seminarier, två rättsfallsseminarier eller två fördjupningsseminarier).

Dispens från närvarokravet vid ytterligare ett seminarietillfälle kan ges vid laga förfall mot att studenten fullgör en skriftlig PM om fem (5) sidor för att kompensera frånvaron. Kompletteringsuppgiften erhålls i anslutning till beslutet om dispens. Som laga förfall räknas avbrott i de allmänna kommunikationerna, sjukdom eller annan omständighet som ej bort förutses och som utgör giltig ursäkt. Laga förfall ska kunna styrkas med intyg eller motsvarande.

Dispens för att komplettera frånvaro från ytterligare seminarietillfällen genom skriftlig PM om fem (5) sidor) kan inte påräknas utan att synnerliga skäl föreligger.

Obligatorisk närvaro gäller vid samtliga moment i rättegångsspelet. I rättegångsspelet räknas som giltig närvaro endast deltagande i den grupp i vilken studenten är registrerad (om det inte föreligger beslut om annat från kursföreståndaren). Obligatoriet omfattar godkänt deltagande i rättegångsspelet (ett förberedande sammanträde, en huvudförhandling samt en lärargenomgång) jämte författande av rättegångsskrifter, individuellt och i grupp. Eftersom dessa obligatoriska undervisningsmoment har till syfte att träna muntlig framställning och innefattar muntlig diskussion av skrivuppgifterna föreligger inte rätt till dispens.

Med obligatorisk närvaro avses att den studerande ska förbereda uppgifter inför rättegångsspelet och seminarierna, aktivt delta i undervisningen och diskussionen kring uppgifterna.

Vid all obligatorisk undervisning i Zoom (seminarier och rättegångsspel) ska varje student medverka med bild och fullständigt angivet namn (för- och efternamn). I annat fall betraktas studenten som frånvarande.

För att få tillgodoräkna sig sitt betyg i processrätt krävs att studenten har fullgjort samtliga obligatoriska moment med godkänt resultat.

Fullgjort obligatorium är giltigt i två år.

3.3 Internationella och komparativa inslag på kursen

I delar av undervisningen ingår att på engelska läsa artiklar eller utdrag från internationell litteratur samt rättsfall från Europadomstolen och EU-domstolen och vid seminarierna ska studenterna kunna använda och redogöra för det internationella materialet. Vid vissa seminarier behandlas också Europakonventionen och Europadomstolens praxis som rättskälla inom processrätten. Där så är befogat kan också viss del av undervisningen genomföras på engelska.

I kursens olika moment ingår, där så är befogat, komparativa inslag. Det kan t.ex. handla om att vid behandlingen av ett visst processrättsligt institut beröra detta instituts motsvarighet i något annat land eller i någon annan rättsordning.

3.4 Samverkan med det omgivande samhället

Vissa av lärarna på kursens olika moment är praktiker, t.ex. domare, åklagare och advokater, och i undervisningen kan de således anknyta till aktuella problem och företeelser i sin verksamhet. Studenterna uppmanas att i egen regi besöka domstolar för att där bevista förhandlingar som åhörare

3.5 Förhållandet till andra kurser och utbildningen i stort

De processuella problem som behandlas på kursen anknyter ofta till den materiella civilrätten och straffrätten och domstolarnas roll betraktas ur ett stats- och europarättsligt perspektiv.

4. Gruppindelning i basgrupper

Studenterna sköter själva gruppindelningen till rättegångsspelet medan rollfördelningen görs av kursadministratören. Rollfördelningen ligger sedan till grund för varje students basgruppstillhörighet vid seminarieundervisningen. Studenten måste vara registrerad på kursen för att kunna anmäla sig. Athena kommer att vara öppen för anmälan från och med den tidpunkt som anges på kursidan. De studenter som är förstagsregistrerade på processrätten har förtur i gruppvälet. Omregistrerade studenter ska kontakta kursadministratören i samband med kursstart och bereds således tillträde i mån av plats. Som regel kan registrering ske t.o.m. den andra kursdagen, dvs. dagen efter introduktionsföreläsningen.

Student som ska komplettera rättegångsspel från tidigare termin ska *inte anmäla sig till grupp utan istället kontakta kursadministratören* senast den andra kursdagen, dvs. dagen efter introduktionsföreläsningen.

Byte av grupp kan endast genomföras t.o.m. den tidpunkt som anges i Athena om det finns ledig plats i någon annan grupp. Det innebär att studenten själv avanmäler sig och därefter anmäler sig till en annan grupp via Athena.

Student som av någon anledning inte kan närvara vid ett moment i sin rättegångsspelgrupp har möjlighet att byta med student i en annan grupp. Detta under förutsättning att bytet omfattar

hela spelet. Studenten tar då själv kontakt med den person med vilken man vill göra ett byte. Därefter ska båda meddela kursadministratören att båda godtar bytet samt vilka grupper som berörs. Bytet är godkänt först när detta har bekräftats av kursadministratören.

5. Studieanvisningar

Kurslitteraturen framgår av litteraturlistan. Serien Rättegång I—V är lämplig att börja med. I Rättegång I ges en inledning till processrättsliga metoder, begrepp och principer. För rättegångsspelet kan Rättegång V vara lämplig att läsa tidigt, eftersom denna bok behandlar frågor om t.ex. stämningsansökan och huvudförhandling.

Rättsfallskompendiet utgör ett viktigt komplement till kurslitteraturen. Här finns ett antal rättsfall, vilka aktualiseras vid undervisningen och som i övrigt behandlar centrala processuella frågor. Detta finns till försäljning på Akademibokhandeln Frescati.

Vad gäller lagtext hänvisas dels till RB, dels till de övriga författningarna med processrättsligt innehåll som omtalas i kurslitteraturen och vid undervisningen. Det är mycket viktigt att läsa lagtexten parallellt med litteraturen. Till processrättskursen rekommenderas en lagboksårgång som inte är äldre än två år. För komplettering av lagböcker finns i vissa fall lagtextsupplement att köpa på Akademibokhandeln Frescati (observera att inga ändringar efter VT 2019 omfattas av supplementen).

6. Litteraturlista

6.1 Kurslitteratur

Litteraturen och lagtexten ska läsas parallellt, bl.a. därför att det i litteraturen ofta inte redogörs för innehållet i de regler vartill hänvisas.

Litteratur	Kursfordran
Ekelöf-Edelstam-Heuman-Pauli, Rättegång I, 9 uppl., 2016	Hela boken
Ekelöf-Edelstam-Pauli, Rättegång II, 9 uppl., 2015	Hela boken
Ekelöf-Andersson-Bellander-Bylund-Edelstam-Pauli, Rättegång III, 8 uppl., 2018	Hela boken
Ekelöf-Edelstam-Heuman, Rättegång IV, 7 uppl., 2009	Hela boken
Ekelöf-Edelstam-Pauli, Rättegång V, 8 uppl., 2011	Hela boken

Ekelöf-Bellander-Edelstam-Pauli, Rättegång I—V, Supplement, 14 uppl., 2019	Hela boken
Ekelöf-Edelstam, Rättsmedlen, 12 uppl., 2008	Hela boken
Heuman, Specialprocess, Utsökning och konkurs, 8 uppl., 2020	Hela boken*

* För kompletteringsstudenter (momentkod:PRO-K) är endast avsnitten om skiljeförfarande, summarisk process och mål om äktenskapsskillnad, vårdnad, boende, underhåll m.m. kursfordran.

6.2 Studiematerial

Finns att köpa vid kursstart (Akademibokhandeln i Frescati):

- Rättsfallskompendium i processrätt
- Lagtextsupplement (endast till och med VT 2019 – senare lagtextsupplement finns inte)

Distribueras via Athena:

- Material till föreläsningar. Inför de flesta föreläsningar finns möjlighet att ladda ner en presentation av föreläsningen (åhörarkopior).
- Material med förberedelseuppgifter och läsanvisningar till seminarieundervisningen.
- Material till rättegångsspelet, exempel på domstolshandlingar och riktlinjer för domskrivning

7. Examination

7.1 Examinationsmoment

I enlighet med beslut som fattats av Juridiska institutionen ska all undervisning och examination vid institutionen under höstterminens A-period (2020) ske på distans. Examination och betygsättning genom skriftlig flervalstentamen och avslutande salstentamen är därmed inte möjlig att genomföra. Kursens lärandemål examineras i stället genom aktiv närvaro vid rättegångsspel, seminarier och en skriftlig hemtentamen om fyra timmar (gäller såväl grundkursen i processrätt 18 hp som kompletteringskursen i processrätt 15 hp). Den skriftliga hemtentamen genomförs i Exia. Student som har underkänts vid ordinarie hemtentamen bereds tillfälle till omtentamen (också skriftlig hemtentamen).

**Stockholms
universitet**

Betygsgraderingen görs på grundval av den skriftliga hemtentamen enligt vad som framgår i avsnitt 7.6. Totalt ger den skriftliga hemtentamen 30 poäng vilket också är det totala antalet poäng som kan erhållas på kursen. För övriga examinationsmoment används endast betyget Godkänt (G) respektive Underkänd (U).

Utöver att ett visst lägsta sammanlagda poängantal måste uppnås för betyget B eller högre betyg krävs för godkänt resultat att samtliga frågor besvaras samt att studenten erhåller minst en (1) poäng per fråga. Det medför att det inte är möjligt att få betyg på kursen utan besvara samtliga frågor på den skriftliga sluttentamen.

7.2 Tillträde till examination

För tillträde till undervisning och examination krävs godkända resultat i de kurser som ingår i juristprogrammets första, andra och tredje termin samt fullgjorda obligatorier i Straffrätt.

För att få tillgodoräkna sig sitt betyg i processrätt krävs att studenten har fullgjort samtliga obligatoriska moment med godkänt resultat.

7.3 Anmälan till skriftlig hemtentamen

Tentamensanmälan ska göras i Ladok senast tre arbetsdagar före tentamen. Anmälan till tentamen förutsätter registrering på kursen.

7.5 Tillåtna hjälpmedel och ordningsregler vid den skriftlig hemtentamen

Vid den skriftliga hemtentamen tillämpas examinationsalternativ 4 (fyra) – kurslitteratur, källmaterial och anteckningar tillåts. Med anteckningar avses över- och understrykningar samt andra för hand införda anteckningar i tillåtet hjälpmedel. Separata anteckningar är inte tillåtna.

Följande material är tillåtna hjälpmedel vid hemtentamen i processrätt:

- Sveriges Rikes Lag (Wolters Kluwer/Norstedts Juridik) med tillägg, eller
- Sveriges Lagar / Sveriges Lag (Studentlitteratur) med komplement eller
- Svensk lag (Iustus), samt
- Kurslitteraren som anges i avsnitt 6 ovan
- Av juridiska institutionen distribuerat rättsfallskompendium i processrätt
- Av juridiska institutionen tidigare distribuerade lagtextsupplement

Det tillägg som finns till vissa lagböcker får också användas, dvs. det häfte som medföljer lagboken vid köp.

Frågorna på hemtentamen kommer att vara utformade så att annat material än kurslitteratur och rättsfallskompendium inte ska behövas eller vara relevant att använda. Mer information om hemtentamen lämnas senare under kursen via Athena.

Stockholms
universitet

Information om de olika examinationsalternativen ([Examinationsregler vid Juridiska institutionen](#)) samt de ordningsregler ([Tentamensregler vid Stockholms universitet](#)) som gäller vid tentamen finns på Juridiska institutionens hemsida, under Utbildning – Allmän studieinformation. Studenten ansvarar för att själv ta del av denna information. Vid tveksamhet kontakta alltid kursadministratören.

7.6 Betygskriterier

7.6.1 Betygskriterier enligt den målrelaterade fyrgradiga betygsskalan

AB	Mycket god kunskap om processrättens centrala begrepp och principer. Problem är mycket väl identifierade och analyserade. Rättsligt relevant material används. En rättslig lösning på varje identifierat problem anges och analyseras. I förekommande fall anges, analyseras och utvärderas olika alternativa rättsliga lösningar. Svaret är välstrukturerat. Analyser och resonemang utförs korrekt och utförligt med utgångspunkt från samtliga relevanta principer. Mycket god tillämpning av metoder för lagtolkning och rättstillämpning inom processrätten.
Ba	God kunskap om processrättens centrala begrepp och principer. Problem är väl identifierade och analyserade. I huvudsak rättsligt relevant material används. Minst en rättslig lösning på varje identifierat problem anges och analyseras. Svaret är strukturerat. Analyser och resonemang utförs i huvudsak korrekt med utgångspunkt från viss relevant princip eller vissa relevanta principer. God till mycket god tillämpning av metoder för lagtolkning och rättstillämpning inom processrätten.
B	Godtagbar kunskap om processrättens centrala begrepp och principer. Problem är identifierade och analyserade på ett godtagbart sätt. Visst rättsligt relevant material används. Någon rättslig lösning på något identifierat problem anges. Svaret är delvis strukturerat. Analyser och resonemang utförs delvis korrekt med utgångspunkt från någon relevant princip. Godtagbar tillämpning av metoder för lagtolkning och rättstillämpning inom processrätten.
U	Uppnår inte kraven för B.
<p>Betygskriterierna ska läsas som typprestationer. I det enskilda fallet utgår examinatorn ifrån ett helhetsomdöme, där enstaka styrkor och svagheter kan kompensera varandra. Kriterierna bygger på de bedömningsområden som utgörs av de förväntade studieresultaten (lärandemålen).</p> <p>För att få betyget B eller högre krävs att studenten på varje fråga i tentamen uppnår en viss miniminivå, t.ex. 25 % av den totala poängen i frågan.</p>	

7.6.2 Betygskriterier enligt den målrelaterade sjugradiga betygsskalan

A	Synnerligen god kunskap om processrättens centrala begrepp och principer. Problem är synnerligen väl identifierade och analyserade. Rättsligt relevant material används. En rättslig lösning på varje identifierat problem anges och analyseras. I förekommande fall anges, analyseras och utvärderas olika alternativa rättsliga lösningar. Svaret är välstrukturerat. Analyser och resonemang utförs utmärkt och utförligt med utgångspunkt från samtliga relevanta principer. Utmärkt tillämpning av metoder för lagtolkning och rättstillämpning inom processrätten.
B	Mycket god kunskap om processrättens centrala begrepp och principer. Problem är mycket väl identifierade och analyserade. Rättsligt relevant material används. En rättslig lösning på varje identifierat problem anges och analyseras. I förekommande fall anges, analyseras och utvärderas olika alternativa rättsliga lösningar. Svaret är välstrukturerat. Analyser och resonemang utförs korrekt med utgångspunkt från viss relevant princip eller vissa relevanta principer. Mycket god tillämpning av metoder för lagtolkning och rättstillämpning inom processrätten.
C	God kunskap om processrättens centrala begrepp och principer. Problem är väl identifierade och analyserade. I huvudsak rättsligt relevant material används. En rättslig lösning på varje identifierat problem anges och analyseras. I förekommande fall anges, analyseras och utvärderas olika alternativa rättsliga lösningar. Svaret är strukturerat. Analyser och resonemang utförs i huvudsak korrekt med utgångspunkt från viss relevant princip eller vissa relevanta principer. God till mycket god tillämpning av metoder för lagtolkning och rättstillämpning inom processrätten.
D	Tillfredsställande kunskap om processrättens centrala begrepp och principer. Visst eller vissa problem är väl identifierade och analyserade. Visst rättsligt relevant material används. Någon rättslig lösning på något identifierat problem anges. Svaret är delvis strukturerat. Analyser och resonemang utförs på ett till stora delar korrekt sätt med utgångspunkt från någon relevant princip. Tillämpning av metoder för lagtolkning och rättstillämpning inom processrätten är bättre än godtagbar.
E	Godtagbar kunskap om processrättens centrala begrepp och principer. Problem är identifierade och analyserade på ett godtagbart sätt. Visst rättsligt relevant material används. Någon rättslig lösning på något identifierat problem anges. Svaret är delvis strukturerat. Analyser och resonemang utförs delvis korrekt med

Stockholms
universitet

	utgångspunkt från någon relevant princip. Godtagbar tillämpning av metoder för lagtolkning och rättstillämpning inom processrätten.
Fx	Näst intill godtagbar kunskap om processrättens begrepp och principer. Problem är identifierade och analyserade på ett näst intill godtagbart sätt. Visst rättsligt relevant material används. Någon rättslig lösning på något identifierat problem anges. Visat något prov på förmåga att analysera eller föra resonemang med utgångspunkt från någon relevant princip. Visat något prov på förmåga att tillämpa metoder för lagtolkning och rättstillämpning inom processrätten.
F	Uppnår inte kraven för Fx.
<p>Betygskriterierna ska läsas som typ prestationer. I det enskilda fallet utgår examinatorn ifrån ett helhetsomdöme, där enstaka styrkor och svagheter kan kompensera varandra. Kriterierna bygger på de bedömningsområden som utgörs av de förväntade studieresultaten (lärandemålen).</p> <p>För att få betyget E eller högre krävs att studenten på varje fråga i tentamen uppnår en viss miniminivå, t.ex. 25 % av den totala poängen i frågan.</p>	

Stockholms
universitet

7.6.3 Ungefärlig betygsskala

AB	27	A
	25	B
Ba	24	
	21	
	20	D
B	18	
	15	
U		Fx
		F

Maxpoäng på den skriftliga hemtentamen är 30 poäng. Betygsskalan ovan illustrerar relationen mellan de båda betygsskalorna.

Poängsättningen utgör endast ett hjälpmedel för den bedömning av studenternas prestationer som görs i förhållande till de ovan redovisade betygskriterierna och lärandemålen.

7.6.4 Betygskriterierna och Stockholmsmodellen

Utifrån betygskriterierna kan man uppställa följande ”checklista” för vad som bedöms genom hemtentamen (kraven i den tregradiga betygsskalan anges inom parentes):

1. Kunskap om och förståelse av processrättsliga *begrepp och principer* (B: godtagbar, Ba: god, AB: mycket god)
2. Identifiering och analys av *problemen* (B: godtagbart, Ba: väl, AB: mycket väl),
3. Angivandet av rättsliga *lösningar på problemen* (B: någon lösning på något problem, Ba: minst en lösning på varje problem analyseras och utvärderas, AB: även alternativa lösningar analyseras och utvärderas),
4. Användningen av *rättsligt relevant material* (B: visst relevant material, Ba: i huvudsak relevant material, AB: relevant material),
5. Utförandet av analys och resonemang *utifrån relevanta principer* (B: delvis korrekt utifrån någon relevant princip, Ba: i huvudsak korrekt med utgångspunkt från viss relevant princip, AB: korrekt och utförligt med utgångspunkt från samtliga relevanta principer),
6. Tillämpning av *metoder för lagtolkning och rättstillämpning* inom processrätten (B: godtagbar, Ba: god till mycket god, AB: mycket god), och
7. *Strukturen* på svaret (B: delvis strukturerat, Ba: strukturerat, AB: välstrukturerat)

För vissa frågor kan problemen vara givna redan genom frågeformuleringen och deras lösning och stödet för lösningarna relativt klara förutsatt att man har kännedom om t.ex. lagtext, RB:s systematik och processrättslig begreppsanvändning (då testas framförallt punkterna 1, 3 och 4 ovan) För andra frågor kan det som främst testas i stället vara att identifiera problem samt att analysera dem utifrån relevanta principer och juridiska metoder (punkterna 2, 5 och 6 ovan). Vad gäller betygskriteriet i punkten 4 ovan (användning av rättsligt relevant material) tas vid examinationen hänsyn till vilket material som tillåts vid tentamen.

Genom Fakultetsnämndens beslut att införa den s.k. Stockholmsmodellen föreskrivs att *väsentlig del* av kursbetyget på kursen ska baseras på examination av kritiska, principiella och vetenskapliga förhållningssätten till juridiken. För processrättskursens del motsvaras detta framförallt av betygskriterierna i punkterna 2, 5 och 6 ovan.

7.8 Tentamensresultat

Tentamensresultat anslås i Ladok senast 15 arbetsdagar efter tentamensdagen. Formerna för tentamensgenomgången under höstterminen 2020 anslås senare.

Så kallad snabbbrättning av tentamen förekommer inte och några förhandsbesked angående resultatet kan inte erhållas.

Stockholms
universitet

Alla studenter har rätt att i stället för ordinarie betyg få betyg enligt den målrelaterade sjugradiga betygsskalan. Student som önskar betyg enligt denna skala måste dock anmäla detta till kursadministratören minst fem arbetsdagar före den skriftliga hemtentamen. Finns behov av extra åtgärder i samband med tentamen på grund av funktionsnedsättning ska detta anmälas till kursadministratören **senast 3 veckor** före tentamenstillfället (se även avsnitt 8).

7.9 Begäran om omprövning

Information om förfarandet vid omprövningar finns på Juridiska institutionens hemsida, se under *Utbildning / Allmän studieinformation / Omprövning av betyg*.

8. Funktionsnedsättning

8.1 Allmänt

Målet är att alla studenter vid Stockholms universitet ska ha lika rättigheter och möjligheter oavsett funktionsnedsättning. Du kan läsa mer på Stockholms universitets hemsida www.su.se under rubrikerna "Utbildning" och "[Studera med funktionsnedsättning](#)". Kontakta Studentavdelningens sektion Service för studenter med funktionsnedsättning i god tid före studiestarten för att diskutera ditt individuella stödbehov och för att få nödvändig information. För att boka tid och diskutera stödåtgärder, maila till studentstod@su.se. Studenter med dyslexi vänder sig med fördel direkt till dyslexipedagog dyslexi@su.se.

8.2 Särskilt pedagogiskt stöd vid högskolestudier

Stockholms universitet erbjuder olika pedagogiska stödformer för personer med varaktiga funktionsnedsättningar. Juridiska institutionen förmedlar endast sådant pedagogiskt stöd (t.ex. förlängd tid, tentamen i mindre grupp och så vidare) som har intyg från Studentavdelningen vid SU. För att ta del av stödet som erbjuds måste du göra en ansökan i systemet Nais via länk på studentavdelningens hemsida (se ovan) och bifoga ett intyg som bekräftar en varaktig funktionsnedsättning. Du som har beviljats stöd ska sedan ta kontakt med Juridiska institutionens kontaktperson och lämna in det intyg som studentavdelningen utfärdar. Kontaktperson vid Juridiska institutionen är studierektor Viktoria Pettersson (se institutionens hemsida för kontaktuppgifter). För stödåtgärder som löper över hel kurs (t.ex. anteckningshjälp) eller mer ingripande åtgärder (t.ex. dela upp tentamen) måste du i god tid innan och **senast** vid kursstart kontakta kursadministratören och meddela att du önskar dessa stödåtgärder.

8.3 Examination vid funktionsnedsättning

Studenten måste **senast 3 veckor** före tentamenstillfället meddela kursadministratören (koordinatör) att examination med stöd ska genomföras så att eventuella extra åtgärder kan vidtas. Om anmälan inkommer senare kan institutionen inte garantera att examinationen kan genomföras såsom önskas. Observera att studenten även ska anmäla sig till tentamen i Ladok **senast tre arbetsdagar före dag för tentamen**.

Stockholms
universitet

9. Studentinflytande och kursutveckling

Samtliga studenter uppmanas, via e-post, att i slutet av kursen fylla i en elektronisk blankett för kursutvärdering i slutet av kursen. Kursutvärderingen har stor betydelse för kvalitetssäkring av kursens innehåll och pedagogiska upplägg. Kursen förändras och utvecklas kontinuerligt och de synpunkter och idéer som framförs i kursutvärderingen övervägs alltid noga.